

Izhaja 1. dné
v meseču in
veljá za vse
leto 2 gl. 40 k.
za pol leta
1 gl. 20 kr.
Po pošti: za
vse leto 2 gl.
60 kr., za pol
leta 1 gl. 30kr.

VERTEC.

Naročnina
naj se napre
plačuje in
pošilja ured
ništvu v šent
peterskem
predmestji
hiš. št. 15 v
Ljubljani.
(Laibach).

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 6.

V Ljubljani 1. junija 1871.

Leto I.

Miloščina donaša obresti.

(Zgodovinska čertica.)

Leto 1816 je bila zemlja na Kranjskem takó nerodovita, da je drugo leto potem, zavoljo silno slabe letine, grozovita lakota ljudi stiskala, kterej niso mogle tudi največe milostinje, ki so se od vseh strani pošiljale, popolnoma zadostiti. Po več krajih so ljudjé travo in otrobe jedli, in mnogo jih je lakote umerlo. — V tem zeló hudem letu živela sta v nekem kraji blizo Kranja na Gorenjskem oče in mati v velikej revščini in nadlogi. Imela sta sineka, ki je hodil že dve leti v šolo, kjer se je prav dobro in pohvalno obnašal. — Nekega dné gre Janezek nekako žalostno in klaverno iz šole. Na cesti doide dečka, ki je jako slabo oblečen ter vso pot zdihuje in joka.

„Kaj ti je, bratec, da se jokaš in tako milo zdihuješ“, nagovori ga Janezek.

„Lačen, oh lačen sem, in že skoraj dva dni nisem prav nič jedel. Kamorkoli pridem in prošim za skorjico kruha, povsod mi pravijo ljudjé, da nimajo živeža, pa da tudi vbogajme ne morejo dajati. Lačen, oh zeló sem lačen,“ reče beraček in še huje joka.

„Tudi jaz sem hudo lačen, vsaki dan moram brez zajterka v šolo, in ko iz šole domu pridem ne dobim ničesar za kosilce, kajti moji dobri starši so zeló revni in je ravno takó, kakor tebe in mene huda lakota tare. Vendar pa nisem bil še nikoli tako hudo lačen, kakor sem ravno danes, po vsem životu čutim se slabega,“ reče Janezek in debele solze se mu vsipljejo iz globoko vdertih oči.

„Oh, jaz ne morem več dalje“, reče beraček ter se naslone na drevo, ki je stalo poleg ceste.

„Bratec, pojdi z mano, do mojih staršev ni več daleč. Dasiravno nimamo ničesar, s čimur bi ti mogli postreči, dobili pa bomo opoldne tako imenovano „rumfortorsko juho,“ ki jo blagi dobrotniki med najubožnejše v našej soseski delé, da bi nas v tem hudem času preživeli. Majhna je sicer skledica, v kterej dobim omenjene juhe, pa to malo, kar dobim, hočem deliti s tabo,

ker se mi v srcé smiliš.“ To reki prime Janezek onemoglega beraškega dečka pod pazduho in ga pelje s seboj k svojim staršem. — Ne dolgo in bila sta domá.

„Čigav in odkodi je deček, ki pride s teboj,“ vprašajo mati Janezka, ko zagledajo tujega, neznanega dečka.

„Na potu sem ga dobil, zeló je lačen in vzel sem ga sabo, da zajme z nami vred nekoliko juhe, ki jo bomo opoldne dobili,“ reče Janezek ter milo pogleda svojo mater, kakor bi jo hotel prositi, naj se tudi ona usmili ubovega dečka.

„I revež moj, kako boš neki delil juho, ki je že nam tako pičlo odmerjena, da komaj nekoliko poživimo in okrepimo onemoglo truplo,“ rečejo mati.

„To vse vém,“ reče Janezek, „in tudi jaz sem posebno danes neizrekljivo lačen; al vendar hočem deliti majhno skledico juhe, ki jo dobim, s tem le ubogim dečkom, ki se mi v srcé smili. Miloščina reši smerti in ona je, ki nam doseže večno življenje, djali so gospod župnik neko nedeljo iz lece.“

Pri teh besedah se materi solzé vderó po bledem obrazu; objamejo svojega ljubega sineka in rekó: „Preljubo moje dete! dobro in usmiljeno srcé imaš, in resnične so besede, ki si je ravno izustil, toda v takej sili in revščini, v kakoršnej smo sedanji čas — —

„Vse eno lahko pomagamo revežem“, povzamejo oče besedo, ki so sedeli v globoke misli zatopljeni na hišnem pragu, „ako to malo, kar imamo, ž njimi delimo. Stari Bog še živi, in on bode že pomagal, ako je njegova sveta volja.“

„Njegova sveta volja naj se izide,“ rečejo mati, „jaz si že rada nekoliko žlic juhe pritergam in je prepustim ubogemu, zapuščenemu dečku.“

„In jaz bom delilca rumfortorske juhe prosil, da bo danes nekoliko več juhe dal; usmiljen človek je, gotovo me bode uslišal,“ reče Janezek.

V takih žalostnih okoliščinah je pričakovala lačna družinica zaželjenega časa, o katerem se je navadno omenjena juha delila. — Komaj pride za delitev omenjeni čas, vzamejo mati pisker in gredó z Janezkom po gorko juho, ktera se je petdesetim najpotrebnejšim prebivalcem z velikim kositarskim korcem delila. S povzdignjenima ročicama prosi Janezek delilca, da bi danes nekoliko več juhe dal, ker ima domá uboze gosta, ki je tudi zeló lačen, pa tudi on sam danes veliko bolj lakoto čuti, nego druge dneve. — Janezkova prošnja se spolni in delilec mesto enkrat zajme dvakrat s korcem in nalije poln pisker juhe. Z velikim veseljem skače Janezek pred svojo materjo na dom in oznani, da sta dobila toliko juhe, da je bodo imeli vsi zadosti. „Le vesel bodi in ne obupaj, kmalu se boš nekoliko okreval,“ reče Janezek ubogemu beraškemu dečku deržé ga za rokó. Kmalu potem pridejo tudi mati, denejo juho v skledo, pogernejo pert čez mizo in razpolože žlice. Janezek odkaže tujemu dečku prostor za mizo in oče naredé križ in molijo tako milo in ginljivo, kakor še nikoli poprej. Posebno prosijo dobrega nebeškega očeta, da bi jim blagoslovil te darí, in da bi kmalu odvezel hudo šibo, s katero je tepe. Po končanej molitvi rečejo oče: „No, zdaj pa le zavžimo darí, ki nam jih je dal oče nebeški in upajmo, da nas tudi v prihodnje

ne bode zapustil.“ — Z veliko slastjo je povžila revna, lačna družinica rumfortorsko juho, ktera se jim je, kakor se je videlo, prav dobro prilegla. Mali beraček se ne more zadostno zahvaliti blagim ljudem, ki so to malo mervico, ktero so sami izprosili, ž njim vred delili. Posebno se oklene Janezka, ter se mu prav živo zahvaljuje za njegovo bratovsko skerb in pravo kerščansko ljubezen.

Ali dobra družinica ne pusti beraškega dečka od sebe, temveč zahteva, da naj ostane pri njih, dokler Bog boljih časov ne pošlje. Tudi Janezek obljubi, da bo vsaki dan prosil delilca rumfortorske juhe, da bo juhe nekoliko več dal, dokler bodo štiri glave v hiši. Beraški deček rad uboga in ostane v hiši dobrih, miloserčnih ljudi také dolgo, da se Bog usmili revnega, slabotnega ljudstva in odvzame ostro šibo, s ktero ga je zarad njegovih pregreh bičal in k pokornemu življenju nagibal. — Berž drugo leto potem je bila zemlja na Kranjskem tako rodovita, da je bilo vsega v obilnej, polnej meri, in nehala je lakota in revščina med ljudstvom.

Revni beraški deček je stopil kmalu potem k nekemu kmetu v bližnjem vasi v službo, kjer je dalj časa pridno in pošteno služil ter si marsikteri novčič prihranil. Bil je zelo varčen in ves zaslužek, kar ga je dobival v denarjih, pokladal je marljivo na obresti. Ko je bil dvajset let star, moral je v vojake. Težko se je ločil od svojega gospodarja, še težje pa od ljubelega Janezka, ki je med tem časom velik in verl mladeneč postal in s katerim sta si bila vedno največa prijatelja. Vsako nedeljo in praznik sta se obiskovala in pridno prebirala knjige in druge podučne spise v svojem milem domačem jeziku. — V vojaški službi se je revni nekdanji beraški deček veliko let tako vrlo in častno obnašal, da si je mnogo slave in časti pridobil. Ko se je na Laškem zelo viharen punt začel, bil je on še vedno v cesarski službi in se je hrabro bojeval za dom in vladarja. Laškim puntarjem je stopal krepko na peté in se tako slavno obnašal, da so ga presvitli naš cesar ovenčali z mnogimi častnimi znamenji. Toda iz te hude bitke s sovražnimi Lahi ni ga bilo več nazaj. Padel je v kervavem boji 23. marca leta 1849 v 42. letu svoje starosti. Vse svoje obilno imetje je volil, preden se je podal v nevarni kervavi boj, svojemu nekdanjemu prijatelju Janezu, kteri ga je še kot otroka hude lakote rešil. Njegovo precej zdatno premoženje v denarjih je dobro došlo poštenemu in bogoljubnemu posestniku Janezu, ki je dostikrat pripovedoval to zgodbo svojim otrokom ter je opominjal, da naj molijo za blagega dobrotnika, kteri že davno počiva v hladnem grobu, kterege mu je skopala slava in nad katerem še vedno zeleni lep venec hrabrega njegovega junaštva.

Naj dar bo še tak' majhen

Ki revežem ga daš,

Obilne so obresti,

Ki je po njem imaš.

Ivan Tomšič.

Zaklad za zaklad.

V nekem mestu je živela vdova Marta z dvema otrokoma: Francetom in Marico. Bila sta oba dobra, bogaboječa in pokorna. Revna Marta bi bila že gotovo pod černo gomilo trohnela, da jej nista dobra otroka delala veselja in jo tolažila v tugi in nesreči. France je vsaki dan stregel pri sv. maši in vsaki dan kak krajcarček domu prinesel; Marica je pa čeravno še majhna, vendar takó urno in marljivo plesti in šivati znala, da si je tudi lahko vsakdanji kruhek zaslužila in svojej dobrej mamicí k življenju pomagala.

Dobri Bog tudi reveže večkrat skuša, ter je še z večó nesrečo obišče. Otroci! nikarte misliti, da ste nesrečni, ako nimate okusnih jedil in lepega oblačila. Prava sreča počiva v vašem serci, prava sreča je zadovoljnost, veseli občutki in zdravje.

France in Marica sta bila srečna, dokler ju ni Bog z novo, še veliko večó nesrečo obiskal. Še vedela nista, kaj je tožnost, kaj je žalostna osoda tega svetá, dokler sta še staro, ali vendar le zdravo mamico med sabo imela.

Ali kaj se zgodi? Neko nedeljo, ko so ljudjé ravno k večernicam šli, se dobra mamica slaba in bolehna vleže v posteljo. „Otroka“, jima pravi, „ostanita dobra in pobožna, kakor doslej, vidim, da je po meni in da dolgo ne bodem več z vama.“ Čez malo časa bila je dobra mamica v nevarnej vročini.

Dobra otroka jokata pri maminej postelji in tožno vzdihujeta. „Kaj hočeva zdaj?“ vpraša France sestrico. „Zdravnik je daleč od tukaj, pa tudi brez denarjev ga ne moreva klicati, — krajcarja ravno danes nobenega nimamo, a kruha le še zadnji kos leži v omari. Pa če bi tudi kaj za kuhati imeli, nimamo derv prav nič pri hiši, ker opoldne, ko smo si zadnji krompir kuhali, smo tudi zadnje terske po dervarnici pobrali.“

„Pojdiva vsaj po derva v gozd,“ poreče žalostno Marica in si briše solzé. „Morebiti, da pozneje vendar kaj za bolno mamico dobiva.“

„Bolne mamice ne smeva same pustiti,“ odgovori bratec.

„Grem po Šimčevko,“ zaverne hitro Marica, „ona bo rada pri našej mamicí, dokler prideva iz gozda.“

Marica skoči naglo ko serna, in se hitro s sosedo Šimčevko poverne. Šimčevka se vsede k bolnej vdovi, a dobra otroka odideta v gozd.

* * *

Urna otroka kmalu prideta do gozda. Po vsej poti ni bilo drugega razgovora med njima, kakor o bolnej materi. Dobra otroka še pomisliti nista smela na materino smert. Groza in strah ju je pri tej misli obdajala.

„Predno derva nabirati začeva,“ povzame jokajoči France, „pomoliva se Bogu za zdravje našej mamicí.“ Oba pokleknetá in molita: „Predobri Bog in stvarnik vseh reči! Ti si povsod in vidiš najskrivnejše naše misli in vés vse naše tožnosti in osode. Ne želiva si bogastva, ne želiva si druge sreče, — samo to te prosiva, da poverneš zdravje preljubej našej mamicí!“

Dobroserčna otroka se ginjeno objameta in jokata. Njune vzdihljeje, molitve in jok je le Bog slišal!

Butara je bila kmalu gotova, tudi Maričin koš je bil hitro s terskami napolnjen. Le France ni še najdel, s čim bi butarico zvezal.

Odide h germu, da si gibko šibo izvleče. Dolgo jo vleče, bila je globoko v zemlji zaraščena. Izvleče jo in ž njo se velik kos zemlje odvali in obá nekaj železnega pod zemljo zagledata.

„Moj Bog! kaj pa to more biti?“ vpraša France sam sebe.

Začneta z dervmi zemljo rovatí.

„Verč!“ zavpijeta obá.

France izvleče iz zemlje verč. Bil je težek in ni se dal odpreti. Železni pokrov kakor da je vlit in zapечатén na tem čudnem verču. —

zabolí v seree, ko zagledata gospoda župnika zraven postelje, ki so mamico tolažili.

Stara Šimčevka ihtí pri peči.

France skoro pozabi povedati dogodbo o verču. Marica vsa prestrašena pade materi okoli vratú in se joka.

Župnik jo tolažijo, da bo že Bog pomagal.

Komaj ga nosi domu, ter ga zdaj v eno, zdaj v drugo rokó dévlje. Marica pa vsa zamišljena s košom na herbtu tava pred njim proti domu. Ravno je Marijino pozdravljenje zvonilo, ko prideta z nabanimi dervmi domú. Hitita v sobo k bolnej materi in kako ju

Bolna mati hvaležno iz postelje pogleda vspehanega Franceta. „Saj mi je že boljše!“ reče počasi in tiho. „Nikarta žalovati.“

Materine besede Franceta hipoma razveselijo. Hitro se spomni čudne dogodbe v gozdu in pripoveduje vse, kakor je bilo.

Župnik pazljivo poslušajo brihtnega dečka.

„Kje pa je verč?“ vprašajo, ko je deček nehal pripovedovati.

France in Marica skočita v vežo, ter ga privlečeta v sobo.

Župnik pregledujejo verč, ki je ves po zemlji dišal in mu odbijejo s kladivom pokrivalo.

In glej! — — Samo zlató! Sami zlati denarji! Na železnem pokrovcu stale so čudne besede, katerih otroka nista uméla. Bile so latinske. Prebravši je gospod župnik porekó: „Ljuba otroka! Srečna sta na tem svetu postala! Zaklad, ki sta ga našla, je vama namenjen.“

Na pokrovu bilo je namreč zapisano: „Pred veliko francozko vojsko sem ta zaklad tukaj zakopal; — Bog vé, — če ga bom kedaj sam izkopati mogel! Kdor ga najde, — njegov je. Naj mu bo blagoslovljen! Neki grof.“

* * *

France in Marica sta postala sicer bogata človeka — ali čez nekaj dni sta največi svoj zaklad, preljubo in dobro svojo mamico — v zemljo spremila.

Tedaj — zaklad za zaklad!

Lj. T.

Najdena prijateljica.

Majhna priljudna deklica je prišla vsaki dan v prijetno hladno dolino, skoz katero se je vil bister, šumeč potoček. Njena obleka je bila priprosta, kakoršno imajo navadno kmečke deklice, toda njen mili, nežni obrazek, cve-toča lica, njeno priljudno in lepo obnašanje, to vse je kazalo, da je v boljšem stanu rojena, in da so jo le neugodne okoliščine primorale si v ptujem kraji vsakdanji kruh služiti. Pasla je namreč čredo ovac nekega premožnega posestnika v N. — Uboga deklica pa je bila takó nežna in slabotna, da so se njene bele ročice, ki so bile le tenkih in lehkih del navajene, večkrat kervavo ranile, kedar je kermo za svoje ljube ovčke napravljala. Pa čeravno takó šibka, vendar si je na vso moč prizadevala, da bi dolžnosti svojega stanú natanko spolnovala, zató pa je tudi z božjo pomočjo vsako delo prav dobro izvršila. Serčnosti jej tedaj ni manjkalo, ampak le njene telesne moči so bile slabe.

Kmalu po tem, ko je službo nastopila, zbolela je nenadoma prav nevarno. Različna dela, katerih ni bila vajena, mráz, vročina, žalost in druge neugodnosti imele so na njene preslabe telesne moči tak upliv, da ni mogla dalj časa iz postelje vstati. Lepi rumeni lasjé, vedno v dolgej kiti spleteni, so se jej razvozlali in razpleli ter se jej okrog vratú oklepali, obraz je postal bled in upaden, modre oči so se jej globoko vderle, — zares je bil njen

pogled žalosten. — Ljudém v hiši se je pač smilila, ko so videli, koliko terpi majhna nedolžna deklica, toda vsak je imel svoj posel in premalo dobrega sercá, da bi bil ubogej deklici kaj pomagal in jej postregel, razun Nežike, ki je krave oskerbljevala in mesto bolnice tudi skerb za ovce, prevzela. Nežika je bila edina, ki je bolno révico večkrat obiskala, jo tolažila in jej tudi postregla, kolikor je mogla. To se vé, da se je bolna deklica Nežiki prav milo zahvaljevala in na očéh se jej je lahko bralo, kako težko jej dé, da usmiljenej Nežiki za njen trud in postrežbo prav nič povrniti ne more. — Toda ljubi Bog, ki je oče vseh sirot, tudi uboge deklice ni zapustil. Njene telesne moči so se jej zopet povrnile in kmalu je toliko okrevala, da je svoje poprejšno delo zopet opravljati mogla. — Nekega dné, ko je bila s svojimi ovčicami na paši, vsede se pod košato lipo, vzame molitvino knjižico v roke in z navdušenim srcem moli v krasoti narave k Bogu, svojemu stvarniku, svojemu največemu dobrotniku, ter se mu zahvaljuje za življenje, katero je zdaj tako rekoč drugikrat iz njegovih milostivih rok prejela. Komaj je svojo molitvico končala, kar zagleda po bližnjem stezi priti zalo oblečeno gospó, katero je spremljevala majhna nežna góspica, lepa kakor angeljc. Prišli ste berž ko ne iz gradú, da bi se po zeleni trati enmalo sprehajale. Počasi se bližate k naši pastarici. Gospá je lepe tenke rasti v svilnatej obleki, mlada góspica pa bolj prosto napravljena s slamnikom na glavi, kar se je njenej milini prav lepo podalo. Tergala je cvetlice in je vezala v šopek. Kakor mlada serna je skakljala nedolžna deklica sém ter tje po trati in vsako novo cvetlico pokazala svojej materi. Mati so z veseljem gledali to nedolžno in brezskerbno gibanje svoje hčerke, opominjavaje jo, da si naj izbere najlepše cvetlice, ktere ima zelena trata. „Dá, dá, draga moja mamica“, odgovori Leonora, „najlepših cvetlic hočem natergati in je domú ljubemu očetu prinesiti.“ — Uboga pastarica se ni mogla zadosti nagledati zale gospé in mlade, priljudne góspice.

Ko pride gospá s svojo hčerko prav blizo lipe, zapazi še le ubogo, blede deklico, katero prijazno pogleda in reče: „Prav lepo čredo imaš! Čigava je?“ — Deklica ponižno odgovori: „Posestnika iz N.“ — „Tvoj gospodar ima res lepe ovce, za kar se pa ima le tebi zahvaliti, ker tako lepo in marljivo za-nje skerbiš.“ — „Častitljiva gospá, jaz že dolgo nisem pasla in oskerbovala ovčic, ker sem bila bolna in jih nisem mogla sama na pašo gnati; hvalo zasluži le Nežika, ki je mesto mene to delo prevzela,“ odgovori žalostno zdihovaje deklica. — Gospá zdaj deklico bolj natanko pogleda in reče: „Rés je, da slabo izgledaš, — pa si tudi še slabotna in bi ne smela še iz hiše, dokler popolnoma ne okrevaš. Ali je gospodar, čigar ovce paseš, tvoj oče?“ — „O ne, žlahna gospá! Jaz nimam niti očeta niti matere; zapuščena sirota sem.“ — „Kako ti je imé, preljuba moja?“ — „Ljudmila, žlahna gospá!“ — „Ljudmila! — Dragá moja, to je imé, katero v tej dolini ni navadno pri kmečkih deklicah, pa tudi tvoja šibka in tenka rast kaže, da nisi tukaj vzrejena. Kako so se tvoj oče imenovali?“ — „Moj oče so se imenovali Ravni.“ — „In kje si bila odgojena?“ — „V Ljubljani v závodu gospodičine L.“ — Medtem ko so se mati z Ljudmilo pomenkovali, je Le-

onora še zmêrom svoj šopek s cveticami polnila. Mati stopijo k njej in jej rekó: „Leonora, ali mi nisi večkrat pripovedovala, da si imela v závodu neko majhno priljudno součenko z imenom Ljudmila?“ — „Rés je takó, ljuba moja mama.“ — „Ali mi nisi tudi pripovedovala, da je bila Ljudmila tvoja zvesta in najboljša prijateljica, dobra in pridna deklica, pa da si se milo jokala, ko si jo zapustiti morala?“ — „Vse to je takó, draga mamica!“ — „Ako je vse to rés, pojdi z menoj in poglej uno ubogo deklico, ki tam ovce pase.“ — Leonora gré z materjo, pogleda nekolikokrat ubogo deklico v obraz, potem pa na ves glas zavpije: „Ljudmila! Ljudmila! draga moja prijateljica in zvesta tovaršica!“ Ko bi trenil oklene se je okrog vratú in jo poljubuje. „Oj ljubica moja, kako si se spremenila! Vse drugače si napravljena, pa vendar sem te spoznala. In če bi te tudi moje oči ne bile spoznale, sercé bi mi bilo razodelo, da si ti moja ljubljenska. Pa zakaj si takó žalostna, takó bléda? Ali ti znabiti ni ljubó, da se zopet najdeve?“ — Oj dá, dá, Leonorica moja! Nisem pričakovala tako nenadne sreče. Bila sem pa tudi bolna, in ne morem tako hitro okrevati.“ — „Bolna si bila, draga Ljudmila? In kaj je bil vzrok tvoje bolezni?“ — „Očeta in mater sem zgubila; dobri moji starši počivajo v hladnej zemlji, sirota sem zdaj in nikogar nimam na svetu,“ odgovori jokaje Ljudmila. — „Pa da si borno življenje ohraniš, moraš oveé pasti, razumim te, draga moja! Pojdi z menoj, odslej bodeš moja družica, moja prijateljica, kakor si bila nekdam. Le peljive čredo domú, a ti pojdeš z menoj v grad. Ako ti tvoji starši niso zapustili dedšine, to je vse eno, moji starši so bogati in me zeló ljubijo; prosila je bom, da tudi tebe za ljubo vzamejo.“ — Ljudmila si ne upa verjeti besedam svoje prijateljice, ter boječe pogleduje Leonorino mater. — Gospá pa jej prijazno reče: „Le z nama pojdi Ljudmila! odslej hočem biti jáz tvoja mati. Najpred je treba za tvoje slabo zdravje skerbeti. Slabotna si še in zategadelj moraš svoj sedanji stan zapustiti, pa tudi rojena nisi zató, da bi za pastarico služila.“ Ljudmila blagej gospej hvaležno rokó poljubi, govoriti takó ni mogla, ker je bila preveč ganjena. Gnala je čredo domú in se je poslovila od gospodinje in svoje dobre Nežike.

Ko pridejo v grajščino, Léonorin oče z radostjo sprejméjo šopek nežnih poljskih cvetlic, in tudi Ljudmilo prav prijazno nagovoré. To se vé, da so odobrili tudi sklep preljubljene hčerke in svoje blage soproge, ter so obdržali ubogo deklico pri sebi v gradu in so za njeno odgojo prav po očetovsko skerbeli. Nihče pa ni bil tega dogodka takó vesel, kakor zala góspica Leonora, ki od veselja ni vedela, kako bi svojej prijateljici primerno postregla.

Ljudmila je z božjo pomočjo zopet ozdravela, se je pridno učila, marljivo delala ter si na vso moč prizadjala, da bi želje svojih dobrotnikov natanko in zvesto spolnila, ter jim z lepim vedenjem vsaj nekoliko njih velike dobrote povernila. Ko je odrasla, kupili so jej Leonorin oče posestvo, na katerem je nekdam za pastarico služila.

Ljudmila je vzela svojo nekdanjo dobrotnico Nežiko k sebi in vsi so prav srečno in zadovoljno živeli.

Klotilda Ž.

Otroške igre na prostem zraku.

Otroci! dobro vém, da imate zdaj po letu mnogo veselja zunaj na prostem zraku v zelenej naravi. Vsaj vas vsaki dan lahko vidim, kako veselo se gibljete in skačete, pa vam tega veselja tudi ne kratim. S primernim kretanjem, posebno pa s kretanjem na prostem zraku se kri hitreje in bolje po žilah pretaka, zvikšuje se naravna gorkota, pa tudi želodec bolje prebavlja. S primernim gibanjem se ves život oživlja, krepeča in uterjuje. Gibanje telesu toliko tekne, da se ravno z gibanjem večkrat odpravi mnogo telesnih in dušnih bolezni. Torej le radi se kretajte in gibljite na zdravem zraku pod milim nebom, ker to je najboljša podlaga k trdnemu zdravju. Samo toliko glejte, da se kdo kam ne udari in ne pobije, kakor tudi na to, da se pri vseh igrah, ki je vam bodem priobčil, lepó in spodobno obnašate, potem vam nihče ne bode branil, ako radi tekate, skačete in se igrate. Če bote pridni in marljivi, vam bode „Vertec“ večkrat prinesel enakih iger, kakor so naslednje:

1. Šivanka in nit.

Pri tej igri se deklice zberó in vstopijo dve in dve skupaj v verstó ena za drugo. Na čelu je ena sama, ki se načelnica imenuje. Kedar načelnica z rokama ploskne, berž zletí zadnji par na čelo, toda vsaka deklica od svoje strani. Obé si prizadevate, da bi se spredaj zopet združile t. j. z rokama sprejele. Ako se jima to posreči, potem se vstopite na čelo kot prvi par. Načelnica zopet ploskne z rokama in zadnji par stori ravno takó, kakor poprejšni. Načelnica ima nalogo, da brani letalkama, da bi se na čelo prišedši ne mogle sprejeti. Kakor hitro se ktere dotakne, preden si v roki sežete, postane zadeta deklica za načelnico in poprejšna načelnica stopi v prvo verstó z nezadeto deklico v prvi par. Na ta način se igra ponavlja. To se vé, da si načelnica mnogo prizadeva, da bi se ktere letalke dotaknila, ter se takó svoje težavne naloge znebila, kajti še to jej ni dovoljeno, da bi se smela nazaj ózreti.

(Tudi dečki to igro lahko igrajo, toda vselej dečki posebej, deklice posebej.)

2. Gosja pot.

Igralci te igre se vstopijo v eno versto, brez da bi se prijeli. Pervi je najurnejši in zeló gibčen. Kar ta storí, to morajo storiti vsi drugi. Kolikor bolj je vodník prebrisan in kolikor bolj težavne in umetne naloge daje za izpeljevati, toliko bolj je igra mična. Vodník pelje celo versto zdaj preko kakega hriba, zdaj zopet čez kak germ ali jarek, preskakuje zavóre, kmalu se zopet zažene v ték i. t. d. Vsa versta mora delati to, kar dela on, kdor zaostane, ali prav ne naredi, zadene ga sramota.

3. Ptica zdaj prosta si.

Eden izmed družbe prodaja ptice, drugi je kupuje. Vsi drugi so ptice. Prodajalec zverstí vse igralce enega zraven družega, ter dá vsakemu posebno imé n. pr.: ščinkovec, škerjanec, slavec, repník, senica, kanarček, tašica, penica itd. Vsaka ptica po svoje póje. Kupéc pride in se pozdravlja s prodajalcem. Nató poprašuje po raznih ptičih, ako je ima in po čem je prodá. Ako imenuje ptico, ktere ni v versti, prodajalec nikavno odgovori; ako pa imenuje ktero ptico iz verste, potem se kupčija prične, ki se s tem konča, da kupec prodajalcu tolikokrat na rokó vdari, za kolikor tolarjev sta se pogodila. Med plačevanjem govori prodajalec:

Slavec, oprostén si zdaj,
Verni kmalu se nazaj.

Slavec oprostén zdaj si,
Hiti sicer vjet boš ti.

Slavec oprostén zdaj si
Kupec za teboj hití.

Ptica, zdaj le prosta si,
Hiti sicer vjeta si.

Imenovana ptica leti do določenega kraja in odtod zopet nazaj. Medtem moti prodajalec kupca ter ga skuša zaderžati. Vzletela ptica pa je prosta, ako je zopet nazaj na svoj prejšni prostor dospela. Kupčija se potem začne zopet od konca. Ako se pa kupec ptice le dotakne, potem je njegova. To se ponavlja toliko časa, da so vse ptice razprodane.

4. Platno beliti.

En deček je platnár ali posestnik belnice, drugi je stražni pés, tretji tat, četerti žandarm, ostali so pa „platno.“ Ti se vstopijo z raztegnjenimi rokami blizo kake stene, plota ali kakega droga. Platnár premeri s paličico, koliko vatlov je platno dolgo, po tém izroči platno v varstvo stražnega psa. Ta pa zaspi. Tat pride ter pokrade nekaj platna, včasih pa tudi vse. Zdaj začne pés razsajati. Gospodar pride ter omlati lehkomišljenega strážnika, pokliče žandarma na pomoč in vsi trije hité za ubežniki, ki so se daleč in dobro poskrili. Zgubljeno platno spravijo zopet vkup, tatú zgrabijo, zvežejo, na sodišče pripeljejo, sprašujejo, obsodijo in naposled ob glavo denejo, kar se zgodi, ako mu kapo iz glave zbijejo.

Nekoliko o zgodovini papirja.

V starodavnih časih ljudje še niso poznali papirja. Namesto papirja so rabili najprej kamenene, pozneje pa iz kake kovine narejene plošče, na katere so pisali s špičastimi kamenčki ali pa z železnimi dletci. Ker pa take plošče niso bile priročne in se niso dale lahko seboj nositi, jeli so se kmalu bolj pripravnih lesenih platnic posluževati. A tudi te jim niso dolgo za vse njihove potrebe ugajale. Marsikaj je bilo namreč treba zapisati, kar se ni dolgo potrebovalo, in ako bi bili morali vedno nove plošče jemati, bili bi jih preveč potratili; zato je pozneje take plošče prevlekli z voskom in so risali na nje s koščeniimi klinci, kateri so bili na enem koncu poostreni, na drugem pa ploščnati. Z ostrim koncem so dolbli čerke v vosek, s ploščnatim so je pa zopet zagladili, ako zaznamovanega niso več potrebovali.

Kmalu jim je bila tudi ta naprava neugodna. Začeli so torej rabiti drevesno lubje in ličje, v katero so zbadali z iglicami pismenke. Najraje so rabili lipovo, bukovo, brezovo in javorovo ličje. Od bukovega ličja izhaja tudi naša slovenska beseda „bukve“; pa tudi latinska beseda „liber“, kar se po našem pravi „knjiga“, izhaja od ličja, katero so Rimci imenovali „liber“ ali „charta corticea.“

Pozneje so začeli rabiti ličje tako imenovanega papirjevega drevesa (*Cyperus papyrus*), ki raste v Egiptu ob potokih in rekah v tako obilnej meri, da se včasih celi gozdi vidijo ob bregovih ondotnih rek. Stari Egipčani so delali papir iz notranjega še sočnatega ličja te rastline, in sicer na sledeči način: Najprej so ločili s tankimi iglicami ličje od debla in ga tako dolgo močili z vodo iz reke Nil, da se je spoprijelo; potem so ga na solncu osušili, in ko je bilo popolnoma suho, likali so ga z gladkimi zobmi. Takó izgotovljeni papir so imenovali Egipčani „biblos“, od koder pride tudi imé „biblia“, kar se pravi po našem sveto pismo.

Ta najdba se je kmalu razširila po bližnjih in daljnih deželah ter je donašala Egipčanom obilno dobička za razprodano blagó.

Kmalu pa je egiptovski kralj Ptolomej II. prepovedal, da se papir v tuje dežele ne sme več izvaževati. Vzrok tej prepovedi je bil Pergamski kralj Eumen. Ta se je namreč hotel s Ptolomejem poskusiti, kateri bo imel poprej večjo bukvarnico. Da bi ga tedaj Eumen ne prekosil v napravi velikanskega bukvišča, začel mu je staviti ovire s tém, da mu ni več dopuščal papirja kupovati v svojej deželi.

V tej zadregi so iznajdli Pergamci neko drugo pisno pripravo; oslovске in druge živalske kože so namreč takó ustrojili, da so jim služile mesto egiptovskega papirja. Ta papir še dandanašnji imenujemo po deželi, v kateri je bil iznajden, pergamen *). Pisali so na njega še v srednjem veku.

Ne dolgo po tej najdbi začeli so Arabci iz bombaža (pavole) delati nov papir, kateri je v kratkem času egiptovskega popolnoma prekosil, pa je bil tudi prvi, ki je našemu današnjemu papirju zeló podoben. Imenovali so ga „gerski pergamen.“ A tudi ta papir ni bil veliko pripraven za pi-

*) Pergam je bilo mesto v malej Aziji.

sanje. Bil je premehek in na njega se ni dalo z drugim pisati, nego s čopičem.

Še le v trinajstem stoletji okoli leta 1270 so iznajdli na Nemškem papir iz konopelj in prediva. Perva papirnica je bila osnovana v Norimbergu leta 1390. Od tod se je raznesla ta iznajdba po vseh sosednjih pokrajinah.

Ko je pa leta 1440 Janez Gutenberg iznajdel knjigotiskarstvo in papir iz konopelj za tiskanje knjig ni bil pripraven, treba je bilo zopet nove iznajdbe. In rés, ta se jim je kmalu posrečila; začeli so namreč raztergane in umazane cunje, ki niso bile za nobeno drugo rabo več, v papir predelovati. — Ta iznajdba se je ohranila še do današnjega dne in se bode berž ko ne tudi obdržala.

Iz teh čertic tedaj vidimo, da je preteklo marsiktero stoletje, preden so ljudjé prišli do takó pripravnega papirja, kakoršnega imamo dandanašnji.

Bukovski Tone.

Plačilo za resnico.

Bil je nekdam neki slepár, ki je hodil po svetu od kraja do kraja ter je povsod uganjal svoje šale. Nekega večera se vsede pred hišo nekega kmeta na klop, da bi se enmalo oddahnil. Ko pride kmet iz polja domú in ga vidi pred hišo sedéti, ga vpraša: „Kaj pa sediš tukaj? Zakaj ne greš raje v kako hiše, vsaj vidiš, da se že noč dela?“ — Šaljivec odgovori: „Dragi prijatelj! imam neko návado, ktera ni nikomur všeč. Po celej vasi sem že popraševal, al nobeden me noče imeti čez noč. Zató hočem raje tukaj le prenočiti, jutri bo znabiti bolje.“ Kmet radoveden kakošno navado imá slepár, vpraša ga dalje: „Povej mi vendar, kaj pa je to za ena návada, ktero imaš?“ Uni odgovori: „Jaz povem vsacemu resnico, zató me pa noče nobeden čez noč.“ — O saj je to vendar prav lepa návada! Pojdi le z menoj v hišo, prav prijeten gost si mi; resnica se mora spoštovati!“

Ideta v hišo. Kmet veli ženi: „Jera, pripravi prav dobro večerjo, gosta imamo v hiši!“

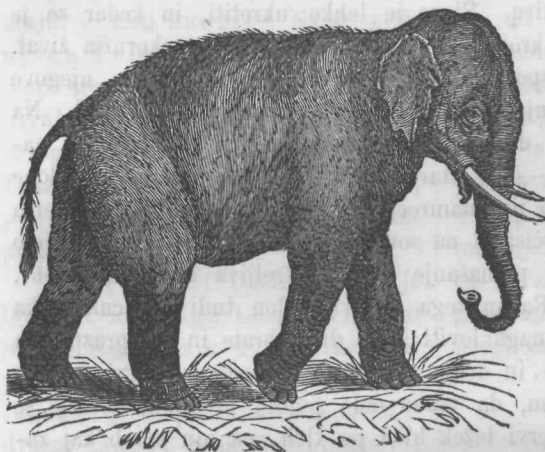
Ko se vsedejo k jedi, opazuje gost vse natanko in vidi, da imá gospodar eno oko zavezano, njegova žena in hišni maček pa sta na eno okó slepa. — Čez nekoliko časa pravi gospodar: „Prijatelj, vi ste ravno poprej djali, da povsod govorite resnico, povejte tudi meni kako resnico.“ — Gost mu odgovori: „Gotovo bi vam jo rad povedal, al dobro vem, da bote hudi na mé.“ — „O ne, gotovo ne,“ odgovori kmet. — „Tedaj vam bom povedal resnico, ker jo zvedeti želíte“ začne prekanjenec in pravi: „Glejte, tako dobri ljudjé ste v tej hiši in vendar imate vsi skupaj, namreč vi, vaša žena in maček le tri oči!“

Ko kmet to sliši, se razjezi, zagrabi burklje in požene zviteža iz hiše. — To je bilo prekanjencu plačilo za resnico.

Iván G.

Prirodopisno - natoroznansko polje.

S l o n.

Največa čveteronožna žival, kar jih hodi po suhej zemlji, je slon (*Elephas indicus*). Truplo ima okorno in neukretno, ki počiva na debelih, stebrastih nogah. Na prednjih nogah ima po pet, na zadnjih pa samo po štiri perste, katerih vsaki tiči v posebnem parklji. Koža je siva, debela, v starosti razpokana, le sim ter tje ima kako ščetino. Glava je debela, vrat kratek, ušesi dolgi

in mahadravi. Najbolj se pa izjemajo zobjé in njegov čudoviti nos. Slon ima zgorej in spodej na vsakej strani en ali dva sestavljena ploščenata kočnika in dva velika čekana, ki mu molita iz gornje čeljusti; takó imenovana slonova kost se dobiva iz teh dveh zób. Gornja ustnica je zraščena z nosom, ter je podaljšana v rilec ali trobec, ki je na vse strani zeló gibčen. Trobec je slonu najimenitniši ud, nos in roka ob enem, ker ž njim diha, voha, tiplje in grabi. S trobcom si naterga kerme in jo nosi v usta, s trobcom pije in tudi brani se ž njim, ker ima v njem toliko moč, da drevesa iz zemlje ruje in da konja ali vola z enim udarcem lahko na tla pobije. Konec trobca ima gibčen mesnat rogljiček, s katerim, kakor človek s perstom, pobere vsako majhno stvarco iz tal, zaveže in razveže ozel, izvleče zamašek iz sklenice, sproži pištolo i. t. d. — Slon je do 12 čevljev visok in dostikrat 100 centov težek; koža sama tehta 20 centov, čekani pa navadno 60—70 funtov, dobé se pa tudi taki, ki so po 100—180 funtov težki.

Ta velikán živi v južnej Aziji in na sosednjih velikih otokih, posebno na otoku Cejlonu. Najrajše prebiva po gostih in hladnih gozdih, kjer ima dosti vode. Na solncu ni rad, po dnevi leži ali stoji v senčnatih in hladnih goščavah, po noči pa pride tudi na polje se past in naredi veliko škode, ker dostikrat mnogo več poteptá s svojimi težkimi nogami nego pojé. Pri nevihti slóni bežé izpod drevja na plano boječi se strele. Vsak slon popije na dan do 30 veder vode, pa se tudi rad koplje in z vodó poliva. Plavati zna izverstno. — Slon živi rad v družbi, včasih jih je po 50 in še več v enej družbi.

Slon živi o vsakoršnej zelenjadi, v gozdu lomi in smuče veje z dreves, muli z rilcem travo in si jo zalaga v usta; udomačen je tudi senó in riž, posebno je pa zaljubljen v vino in žganje. Ako mu človek pokaže sklenico z žganjem ter mu potem odkaže kako delo, berž se ga bo lotil, naj bode delo še tako težavno; ko je gotov, pride po plačilo, katero mu mora človek brez obotavljanja dati, ker bi se sicer razjezil in bi začel strašno divjati.

Dasiravno je slon velikanska in močna žival, vendar je dobročuden in miren. Nobene živali ne vznemiruje in tudi človeku ne stori nič žalega, dokler ga človek pusti pri miru. Slona je lahko ukrotiti, in kedar se je udomačil je potem gotovo najkrotkejša, najpametnejša in najpokorniša žival. Kmalu se privadi svojega gospodarja, pozna ga po glasu, razume njegove besede in že na obrazu bere njegove zapovedi, še predno jih je izrekel. Na gospodarjevo besedo poklekne, da mu more sestiti na vrat, s trobcom si naklada sam tovore na herbet. — V starodavnih časih so potrebovali slone posebno v vojski, privezali so jim namreč na herbet lesene hiše, iz katerih so skriti vojaki streljali s puščicami na sovražnika. Še dandanes potrebujejo Indijanci slona v vojskah za prenašanje živeža, streljiva in težkih topov, zlasti po brezpotnih hribih. Razun tega opravlja slon tudi različna težka dela, nosi in vozi tovore, pomaga loviti svoje divje brate in pri prazničnih obhodih nosi kralje in cesarje in drugo imenitno gospodo. — Pri delu je slon jako spreten, vidi se mu, da vsako delo poprej premisli, predno se ga poprime. Ako vleče na vervi težek hlod po tléh, pa mu se ob kaj zadene, koj spusti verv in gré nazaj pogledat, kaj ga je ustavilo. Ako se mu kaj naloži, prepriča se sam, ako je vse dobro privezano. Pod sod, ki mu se hoče valiti po sternej cesti, sam podtakne kamen. — Dražiti ga ni varno, kajti jeza hitro v njem vzkipi in takrat ne pozna nobene šale. Najkrotkejši slon véasih lahko izdivja, rjove, razsaja, meče ob tla in teptá z nogami vse, kar more doseči, takrat celó gospodarja ne pozná. Podivjanega slona je težko ukrotiti in pomiriti, návadno ga morajo ustreliti. Posamezne divje slone lové s pomočjo krotkih slonov, ki se divjaku na paši počasi bližajo in ga naposled med sé vzamejo. Od vseh strani ga pritisnejo, da se siromak ne more ganiti. Ko lovci to vidijo, zlezejo pod svoje krotke slone in zvedžejo divjaku noge. Krotki sloni se potem umaknejo, divjak pa čutivši spono na nogah začne strašno razsajati, toda naposled se vendar mora udati. Pa tudi v zanjke, ograje in jame lovijo slone, a vendar je lov na slone zmiraj zeló nevarna stvar, katero je že marsikteri lovec plačal s svojim lastnim življenjem. — Slona povzdigujejo posebno njegove umne zmožnosti nad vse druge živali, zató pa Hindostanci v njem časté neko višje bitje, spoštujejo ga kakor podobo modrosti in stari, tako imenovani sanskritski jezik, ima sto imén za to čudovito žival. Že v starodavnih časih je bil slon človeku pokoren in koristen služabnik, kakor pes ali konj; a vendar ga ne moremo prav za prav prištevati domačim živalim, kajti tudi v najbližem sosestvu ukročenih slonov živi divji slon vendar v popolnej svobodi in prostosti.

Razne stvari.

Drobtine.

(Štirje letni časi na en dan.) Leta 1845 je 19., 20., 21., in 22. dné meseca maja skorej po vsej kranjskej deželi zeló deževalo, po več krajih je tudi snežilo. Na sv. reš-njega Telesa dan pa je bil v Ljubljani dopoldne déž, sneg, toča, blisk in gromenje; popoldne pa je zopet solnce prav prijetno sijalo. Tedaj v enem dnevu: spomlad, poletje, jesen in zima. Zarés prečudno vreme!

(Pervi škof ljubljanski) je bil plemeniti Žiga Lamberg. Bil je najpred župnik v šmarskej fari poleg Kranja, od koder se je podal v Beč, kjer je bil pri cesarji Frideriku I. dvorni kapelan in delitelj milodarov. Ko je potem cesar Friderik ljubljansko škofijo osnoval, izvolil je Lamberga za prvega škofa leta 1463.

Srečna vožnja.

(Po Goethe-ju.)

Meglé razprašé se,
Nebó se zvedrí,
Aeól odvezuje
Derhčéce vezí;
Pihljajo vetrovi,
Odjadra mornár. —
Le urno, le urno!
Že val se delí,
Se bliža daljava,
Že kopno bliščí!

J. Faniger.

Kratkočasnica.

* Neki kmet si je prihranil nekaj denarjev. Da mu jih nobeden ne vkrade, zakoplje je v gozdu. Ker se je pa bal, da bode naglo umerl, razodene to skrivnost svojemu botru.

Čez nekaj dni gré, da vidi denarje, ali — joj — denarjev ni več v jami. Kmet je bil dobro prepričan, da jih nihče drugi ni mogel odnesti, kakor njegov boter. Odide zopet k njemu ter mu reče: „Zopet sem si prihranil sto goldinarjev, pa hočem tudi te k poprejšnemu denarju zakopati, — ali prosim vas, da nikomur ne povéste.“ Boter je mislil, da bo tudi te denarje pozneje odnesel, hitro vzame ukradeni denar, teče v gozd, ter ga zopet nazaj zakoplje. Ali kmet, prišedši pozneje tjé in vidši svoj denar, vzame ga ter ga veselo domu odnese, a boter se je pod nosom obrisal.

Številna naloga.

Anica in Nežika prinesete v mesto mleko na prodaj, in sicer Anica v posodi, ki derži 3 bokale, in Nežika v posodi, ki derži 4 bokale; obé posodi ste polni. Neka dekla pa pride iz mesta mleko kupovat z veliko posodo, ki derži mnogo več, négo obé uni posodi skupaj, pa bi ga rada samo dva bokala kupila. Kako jej bote Anica in Nežika v to veliko posodo ravno dva bokala nalile, dasiravno nimate nobene druge posode za méro?

Skakalnica.

(Priobčil Ivan Drenovski.)

nje-	na	Slo-	ve-	ptuj-	ti.
ven-	Slo-	ce-	ma-	hit-	sti
no-	na	ro	no-	ni-	se
ge	ci	ge,	nam	hu-	zdaj
Da	ga	dra-	nad-	ši	ja
pre-	lo-	re-	dra-	gi!	de

(Rešitev štev. naloge in skakalnice, kakor tudi imena reševalcev v prihodnjem listu.)

Rešitev številnih nalog in uganjke zastavic v 5. listu „Verteca.“

Resitev številnih nalog: 1) Dijak je bil star 16 let, in 4 leta mu še manjkajo do 20 let. 2) Delitev bi rés ne bila pravična; kajti četerti pastir, ki je dal 40 orehov, dobil je od prvih treh skupaj le 10 orehov, torej je dal za vsako marelico 4 orehe. Dobil je pa od prvega, ki je imel 16 marelic 6, od drugega, ki jih je imel 13, dobil je 3, in od tretjega, ki jih je imel le 11, dobil je 1 marelico. Orehi se morajo tedaj takó razdeliti, da jih prvi dobi 24, drugi 12, in tretji 4 orehe. — Da se stvar bolj umeje, naj sledi še sledeča izštevila:

A = 16 marelic	}	Vsak je snedel $\frac{1}{4} = 10$ marelic. Za teh 10 marelic je dal D 40 orehov, ktere si naj prvi trije
B = 13 „		
C = 11 „		
D = 0 „		

med seboj razdelé, kakor je pošteno in pravično. Vpraš.: Koliko orehov naj se tedaj dá za sleherno marelico? Odg.: $\frac{4}{10} = 4$ orehi, torej kolikor marelic je kateri dal, 4krat toliko orehov naj se mu dá.

A je dal 6 marelic, tedaj dobi $4 \times 6 = 24$ oreh.
 B „ „ 3 marelice „ „ $4 \times 3 = 12$ „
 C „ „ 1 marelico „ „ $4 \times 1 = 4$ „
 Skupaj 40 orehov.

Uganjke zastavic: 1. Gosli; 2. Čebula; 3. Luč; 4. Ogel; 5. Korun (krompir).

Številni nalogi v 5. listu „Verteca“ so prav rešili:

Ant. Bezenšek, dijak v Celji; J. König, bogosl. v Ljublj.; Ivan Drenovski v Ljublj., — Prvo nalogo je prav rešil: Anton Leban, izpit. učit. pripravnik v Gorici.

Senčna podoba, ki se naredi z rokami na steno.

Listnica. Gosp. A. B—k, v

Celji: Prav hvaležni smo vam za nektare vaše lepe sestavke, sčasoma se vse ponatisne. O priložnosti pismeno. — Živislavček v Gorici: Vertecova naloga sicer ni, da bi tudi cerkvene napeve prinašal. Vaš „Tantum ergo“ bi se tedaj bolj podajal „Uč. Toy.“ Tudi bi treba napev nekoliko prestrojiti, preden se pošlje med slavno občinstvo. Ako naši čast. gg. naročniki nimajo nič zoper to, da bi „Vertec“ včasih tudi kako cerkveno pesem prinesel, no potem radi sprejmemo tudi vaš „Tantum ergo.“ Vsakako nam pa poprej naznanite, ako smemo vaš napev nekoliko opiliti. — Gospod. D. T. v Vinici: Spomladanska pesmica je sicer dobro iz peresa potekla, toda prepozno je že, da bi jo mogli v denšnjem listu priobčiti. Serčen pozdrav!

Vabilo na naročbo.

S prihodnjim mesecem se začne drugo polletje; zato uljudno prosimo vse naše do-sedanje čast. gg. naročnike. katerim je s tem listom polletno naročilo poteklo, da nam naročnino za II. polletje prej ko mogoče pošljejo, da bo mogel „Vertec“ tudi v prihodnje lepo redno izhajati. Želimo pa tudi, da bi se še mnogo novih naročnikov nabralo, katerim lahko še z vsemi dosedanjimi listi postrežemo. Kolikor več naročnikov se nabere, toliko lepši bode tudi „Vertec.“

Polletna naročnina s poštnino vred znaša **1 gold. 30 kr.**, brez pošte pa **1 gold. 20 kr.**

Prijatelji slovenske mladosti! podpirajte edini list, kterega ima naša dobra, nade-polna slovenska mladina.

Vredništvo.

(Šentpetersko predmestje hiš. štef. 15.)